

PRESSEMELDING 1.3.2017

Her er de nominerte til Årets museum 2017!

Árran • Nordnorsk kunstmuseum • Museene i Sør-Trøndelag

Árran – lulesamisk senter i Tysfjord er det lulesamiske kulturlivets pulserende hjerte. I et frodig kulturmiljø med samisk barnehage, språksenter og et mylder av aktiviteter dyrker museet kunnskapen, stoltheten og entusiasmen for lulesamenes kultur, historie og språk. Miljøet ved Árran museum har gjort en stor innsats for å hente samiske erfaringer frem i lyset, slik som fortellingen om grenselosene som hjalp folk til Sverige under krigen, og vist at de er en viktig del av vår felles historie. Og nå er museet i ferd med å utvide sine utstillingslokaler for å huse nyervervet kunst.

Helt fra starten begynte Árran å dra veksler på personlige fortellinger i museets arbeid. De ansatte har bygget tillit i det lulesamiske miljøet og bidratt til at fortiede og vanskelige historier er kommet til overflaten. Ett prosjekt har tatt for seg erfaringene til queer og homofile samer, et annet de vonde overgrepshistoriene som har preget det lulesamiske samfunnet. Árran har vist at veien til stolthet og verdighet ikke er glemsel eller fortrenkning, men å gå det vonde og skambelagte i møte med kunnskap, åpenhet og toleranse.

Fakta om: Árran museum dokumenterer og samler gjenstander og tradisjonskunnskaper, forsker på og formidler kunnskapen om det samiske samfunn i lule- og pitesamisk område. Det årlige budsjettet er på 6 millioner kroner, og Árran har 4-5 faglig ansatte. Disse har i en årrekke arbeidet med tabubelagte og kontroversielle temaer, blant annet i BRUDD-nettverket. Árran er én av seks konsoliderte enheter underlagt Sametingets forvaltningsansvar.

Museene i Sør-Trøndelag er en av museums-Norges tydelige stemmer. Museet er svært energisk og profesjonelt drevet, og står for målrettet strategisk tenkning og solide faglige satsninger. Det inspirerer også andre. Blant annet har MiST hatt en sentral rolle i utviklingen av det nasjonale kurset «Det relevante museum», som har dreid museenes arbeid i retning av det som berører samfunnet og livene våre, og nettstedet samlingsnett.no. Selv har MiST arbeidet spesielt med å komme utsatte grupper i møte. Eldre,

asylsøkere og innsatte i fengsel er noen av dem som har fått nye tilbud og verdifulle opplevelser takket være målrettede satsninger fra MiST.

MiST utgjør en stor familie, som inkluderer alt fra friluftsmuseet Sverresborg til musikkmuseene Ringve og Rockheim, fra Rørosmuseet til tre kystkulturmuseer. De er sammensveiset, men har likevel klart å beholde sin egen identitet i møte med publikum og offentligheten. MiST er et eksempel til etterfølgelse.

Fakta om: Museene i Sør-Trøndelag A/S har vel 197 årsverk, og er blant de største organisasjonene i det nasjonale museumsnettverket. Driftsinntektene i 2015 var på 226 mill. kroner. Samlingene omfatter 195 000 gjenstander, 209 bygninger og 2 050 000 fotografier. Museet forvalter også arkiv/kildesamlinger, 3 teknisk-industrielle anlegg, 5347 dekar kulturlandskap og 97 dekar hageanlegg. Totalt antall besøk i 2015 var 258 000.

Nordnorsk Kunstmuseum er den nordnorske kunstens kraftsentrum. Museet skjøtter sitt ansvar for kunsten i Nord-Norge forbilledlig, med friske ambisjoner og internasjonale perspektiver. De siste årene har museet i Tromsø stått for utmerkede utstillinger, viktig forskning, utvidelser av samlingen, en vellykket satsning på Svalbard – og flere samarbeidsprosjekter, som strekker seg fra Alaska i vest til Russland i øst.

Denne våren har museet overrasket med et oppfinnsomt, ambisiøst og viktig prosjekt i samarbeid med RiddoDuottarMuseat. I to måneder er Nordnorsk Kunstmuseum erstattet av en fiktiv institusjon, Sámi Dáiddamusea, Samisk kunstmuseum. Dette er en storslått mønstring av samisk kunst, men også en kritikk – i offensiv og konstruktiv form: Prosjektet peker på at norsk kulturpolitikk og våre kulturinstitusjoner har sviktet når det i dag ikke finnes et museum som tar et særlig og permanent ansvar for den samiske kunsten. Sámi Dáiddamusea viser oss hvilken skattekiste vi har i den samiske kunsten; og at den fortjener et eget museum.

Fakta om: Nordnorsk Kunstmuseum har 10 årsverk. Driftsinntektene i 2015 var på 24 mill. kroner. Samlingene omfatter 2 000 gjenstander. Museet forvalter også arkiv/kildesamlinger. Totalt antall besøk i 2015 var 74 000, en økning på 157 % i forhold til året før og 49 000 flere enn målsettingen for 2015. Besøkstallet har økt med 326 % fra 2010.

Juryen for årets museum består av stortingsrepresentant Svein Harberg (leder), museumsdirektør Isabella Nilsson fra Göteborgs konstmuseum og Haakon Bekeng-Flemmen, tidligere kultureddaktør i Klassekampen. Sekretær for juryen er Liv Ramskjær, generalsekretær i Norges museumsforbund.

Kontaktperson: Juryleder Svein Harberg (909 45 678)

På vegne av juryen
Liv Ramskjær (924 27 878)